

12.7.85.

ENDRINGER I KGL. RES. AV 19. DESEMBER 1980
OM INNFRØING AV KAP. X ARBEIDSTID I LOV OM
ARBEIDERVERN OG ARBEIDSMILJØ AV 4. FEBRUAR
1977 FOR MILITÆRE ARBEIDSTAKERE M.V. I
FORSVARET

Ved Kgl. res. av 19. desember 1980 ble
arbeidsmiljølovens Kap. X med en del unn-
tak og tilpasninger gjort gjeldende for
tjenestemenn med militær status. Forsvars-
departementet har foreslått overfor Kommu-
nal- og arbeidsdepartementet at det foretas
visse endringer i disse forskriftene.

I Følgende tilpasningsregler var forutsatt å
være tidsbegrenset, jf. resolusjonen:

- f) § 41 Arbeid som ikke går inn under reg-
lene om arbeidstid
 - skillett mellom ledende/ikke ledende
tjenestefunksjoner settes mellom
gradsjiktet oberstløytnant/kommandør-
kaptein og major/orlogskaptein i en
overgangsperiode på 1 år.

n) Vakt

- at det i en overgangsperiode på
inntil 4 år gis tillatelse til å
pålegge et antall vakter utenom
arbeidstiden på slik måte at minimum
1 vakt pr. måned inngår i ordinær
arbeidstid ved lovens ikrafttreden.

Ad f)

Forutsetningen for å fastsette en over-
gangsperiode på 1 år var at det i perioden
skulle foretas en vurdering av de enkelte
stillinger over et nærmere angitt gradsjikt
og funksjonelt begrunne enkeltstillinger
som ledende og særlig selvstendige. Det
har imidlertid ikke vært naturlig å foreta
en slik vurdering i perioden i og med at
selve befallsordningen har vært under revi-
sjon. Den reviderte befallsordning (RBO)

008485 22 JUN 85

ble iverksatt med virkning fra 1. november 1984, og det anses nødvendig å opprettholde det samme gradskillet som hittil inntil det kan foretas en vurdering som også må sees i sammenheng med erfaringene med R80. Bokstav f) ajourføres i samsvar med dette.

Ad n)

I tiden etter lovens iverksetting har det vært mulig å innarbeide en vesentlig del av vakttjenesten i den alminnelige arbeidstid, og ved de fleste tjenestesteder fullt ut.

Ved en del tjenestesteder er det imidlertid så stor vaktbelastning at en del vakter fortsatt må gjennomføres utenom arbeidstiden. Ved disse tjenestesteder vil det medføre særlige skadevirkninger å inkorporere vakttjenesten fullt ut i arbeidstiden. Problemene gjelder særlig mindre avdelinger med særlig behov for vakthold, men hvor det likevel ikke er behov for flere befalsstillinger for å løse de daglige funksjoner.

Dersom dagens aktivitetsnivå skal opprettholdes med de operative og beredskapsmessige krav dette stiller, vil det med øverføring av all vakttjeneste til arbeidstiden forutsettes flere stillinger eller redusert virksomhet. Det er også store praktiske problemer forbundet med en bemanningsøkning ved små og isolerte avdelinger og på fartøyer.

Etter at arbeidsmiljøloven kap. X ble innført i Forsvaret, er det i arbeidstidssammenheng innført et nytt begrep - fartøy-tjeneste, og det er derfor foretatt en oppdatering i de berørte punkter.

Forsvarets spesielle tjenestemønster gjør det således vanskelig å øke befalsrammen. Dette tilsier at det fortsatt bør være anledning til å pålegge vakt utenfor arbeidstiden for befal og vervede.

Dette vil bety at de rammer loven trekker opp vil gjelde for vanlig arbeid, men at det i de uker hvor det inngår vakt, øving og fartøytjeneste, gis dispensasjon fra maksimumsbegrensningene slik at den årlige overtidskvote kan overskrides med det som er nødvendig for gjennomføring av vakt, øving og fartøytjeneste. Vakttjenesten forutsettes for øvrig gjennomført etter samme mønster som tidligere.

Organisasjonene er enig i at det bør gis unntak fra lovens begrensninger for vakt, øvings-, fartøy- og beredskaps-tjeneste. Bokstav n) endres i samsvar med dette.

Det maksimale antall vakt- og øvingsdøgn som kan pålegges i medhold av kgl. res. av 19. desember 1980 bokstav p) opprettholdes.

II

Kgl. res. av 19. desember 1980 bokstav c) nevner hvem som skal være unntatt fra arbeidsmiljølovens arbeidsstidsregler. Det foreslås en tilføyelse i underpkt. 4.

Tilføyelsen er en følge av den nye ordning med kvinners frivillige verneplikt, og hvor det i stortingsvedtaket av 8. desember 1983 bl.a. fremgår at det frivillige kvinnelige personells vilkår under tjenesten skal være de samme som for vernepliktige for øvrig. Endringen medfører at gjeldende bokstav d) blir overflødig. Den foreslås derfor opphevet.

I bokstav c) siste underpunkt er det gjort unntak for befal som innkalles til øvinger i medhold av vernepliktsloven for den tid øvingen varer.

For å få gjennomført repetisjons- og kadre-øvinger etter sin hensikt, er det også nødvendig å innkalle eller beordre vervede og stadig tjenestegjørende befal for å fylle nødvendige funksjoner (pga. innvilget fritak for befal innkalt i medhold av vernepliktsloven), og som ekstrainsstruktører, stridsdommere osv.

Slik reglene er i dag vil dette personell omfattes av arbeidstidsbestemmelsene.

For å få ensartede regler for alt personell under gjennomføring av samme øving, er det behov for å unnta alt personell fra kap. X under repetisjons-, kadre- og heimeverns-øvinger for den tid øvingen varer.

Forsvarsdepartementet har særlig pekt på behovet for en enhetlig behandling av personellet, slik at det kan oppnås forenkling av dagens meget omfattende administrative arbeid med føring av arbeidsplaner, kontroll med disse, samt beregning av tilleggene etter lønnsregulativets fellesbestemmelser. Dessuten er det behov for å redusere de betydelige avspæringsproblemer som i dag er til stede både under og etter de berørte øvinger.

De avdelinger det her er tale om er oppsatt og basert på en forenklet krigsadministrasjon, m.a.o. slik avdelingene skal virke i krig. Det sier seg selv at avdelingens berørte personell heller ikke er forutsatt å skulle gjennomføre en slik fredsadministrasjon som arbeidstidsbestemmelsene forutset-

ter. Det opplyses at under mobilisering og krig er både loven og gjeldende arbeidsavtale for militære arbeidstakere i Forsvaret satt ut av kraft, og et meget forenklet krigsregulativ trer i kraft. Det vises for øvrig til kgl. res. av 17. juni 1977, avsnitt B II nr. 3, hvor feltmessig øvingsvirksomhet i sin helhet er unntatt fra arbeidsmiljøloven, og hvor dette pr. definisjon omfatter de nevnte øvinger.

III Befal og vervede ved Forsvarets narkotikaetterforskningsgrupper og etterforskere ved militærpolitiet er i dag innunder arbeidsmiljølovens regler om maksimal ukentlig og årlig overtidsgrense. I forbindelse med etterforskningsoppdrag skaper dette betydelige problemer ved at etterforskningen må stanses når ukentlig overtidskvote er oppbrukt.

Til narkotikaetterforskningsgruppen er det avgitt to polititjenestemenn som ikke er undergitt arbeidsmiljølovens maksimumsregler for overtid, og i saker hvor politiets og Forsvarets etterforskere arbeider med samme sak skaper det betydelige vanskeligheter at Forsvarets eget personell må avbryte oppdraget.

Forsvarets personell bør således unntas fra arbeidsmiljøloven § 49 nr. 1, §§ 50 og 53 på linje med politiets tjenestemenn, jf. kgl. res. av 17. juni 1977, avsnitt B. V. Unntaket foreslås tatt inn i ny bokstav d).

Kommunal- og arbeidsdepartementet

t i l r å r:

1. Kongelig resolusjon av 19. desember 1980 bokstav c), 4. underpunkt, tilføyes:

Med førstegangstjeneste forstås både pliktig og frivillig førstegangstjeneste.

Siste underpunkt endres til:

- Befal og vervede som innkalles eller beordres til repetisjons-, kadre- og heimevernsøvinger for den tid øvingen varer.
2. Kongelig resolusjon av 19. desember 1980 tidligere bokstav d) oppheves. Ny bokstav d) tilføyes:

- Befal og vervede ved Forsvarets narkotikaetterforskningsgrupper og etterforskere ved militærpolitiet unntas fra arbeidsmiljøloven § 49 nr. 1, §§ 50 og 53.

3. Kongelig resolusjon av 19. desember 1980 bokstav f) endres til:

§ 41 Arbeid som ikke går inn under reglene om arbeidstid

- Skillet mellom ledende/ikke ledende tjenestefunksjoner settes inn til videre mellom gradsjiktet oberstløytnant/kommandørkaptein og major/orlogskaptein.

4. Kongelig resolusjon av 19. desember 1980 bokstav f) endres til:

§ 50 Lengden av overtidsarbeid

- det gis dispensasjon fra lovens begrensninger om daglig, ukentlig og fire sammenhengende ukers overtidsgrenser i de uker hvor vakt, øving og fartøytjeneste samt arbeid av øvings- og beredskapsmessige grunner inngår
- den årlige maksimale overtidsgrense kan overskrides for vakt, øving, fartøytjeneste og beredskaps situasjoner etter godkjenning fra Forsvarsdepartementet

- det gis anledning til å nytte omregningsfaktorer under vakt- og øvingsvirksomhet utenfor oppsatt arbeidstid, jf. foredragets punkt 8.

5. Kongelig resolusjon av 19. desember 1980 bokstav m) endres til:

§ 51 Hvilepauser og fritid

- det gis dispensasjon fra § 51 nr. 1-3 hvilepauser, daglig- og ukentlig fritid for vakt, øving, fartøytjeneste og beredskaps situasjoner.

6. Kongelig resolusjon av 19. desember 1980 bokstav n) endres til:

Vakt

- ved avdelinger med stor vaktbelastning og på fartøyer gis tillatelse til å pålegge vakter ut over arbeidstiden slik at minimum to vakter pr. måned inngår i ordinær

arbeidstid.

7. Øvrige unntak og tilpasninger i kongelig resolusjon av 19. desember 1980 med tilhørende tekst i innledningsforedraget, opprettholdes, dog slik at foranstående nr. 1-6 innarbeides.